

The purpose of this apparatus is to show all variation within **Family 35**, as identified by a complete collation of the following thirty-seven representative MSS—18, 35, 201, 204, 328, 386, 394, 444, 604, 757, 824, 928, 959, 986, 1072, 1075, 1100, 1247, 1249, 1503, 1548, 1637, 1725, 1732, 1761, 1768, 1855, 1864, 1865, 1876, 1892, 1897, 2080, 2466, 2554, 2587 and 2723. The first reading is that of the family and represents the vote of all the collated MSS (listed above) that are not identified as having a variant. It goes without saying that the base text is that of the family archetype, empirically determined. 1761 and 2554 have no variants.

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α¹

[Greeting]

1.1 Παυλος, αποστολος Ιησου Χριστου κατ' επιταγην Θεου Σωτηρος ήμων και Κυριου Ιησου Χριστου² της ελπιδος ήμων, 2 Τιμοθεω, γνησιω τεκνω εν πιστει: Χαρις, ελεος, ειρηνη απο Θεου Πατρος ήμων και Χριστου Ιησου του Κυριου ήμων.

[Opening considerations]

[Paul refers to their last conversation]

1.3 Καθως παρεκαλεσα σε προσμειναι εν Εφεσω, πορευομενος εις³ Μακεδονιαν, ίνα παραγγειλης τισιν μη ἐτεροδιδασκαλειν 4 μηδε προσεχειν μυθοις και γενεαλογιαις απεραντοις, αίτινες ζητησεις παρεχουσιν μαλλον ή οικονομιαν⁴ Θεου την εν πιστει. 5 Το δε⁵ τελος της παραγγελιας εστιν αγαπη, εκ καθαρας καρδιας και συνειδησεως αγαθης και πιστεως ανυποκριτου· 6 ων τινες αστοχησαντες εξετραπησαν εις ματαιολογιαν, 7 θελοντες ειναι νομοδιδασκαλοι,⁶ μη νοοουντες μητε ἄ λεγουσιν μητε περι τίνων διαβεβαιουνται.

[What law is for]

8 Οιδαμεν δε ότι καλος ό νομος εαν τις αυτω⁷ νομιμως χρηται, 9 ειδως τουτο, ότι δικαιω νομος ου κειται,⁸ ανομοις δε και ανυποτακτοις, ασεβεσι και ἀμαρτωλοις, ανοσιοις⁹ και βεβηλοις, πατραλοιαις¹⁰ και μητραλοιαις,¹¹ ανδροφονοις, 10 πορνοις, αρσενοκοιταις, ανδραποδισταις, ψευσταις, επιορκοις, και ει τι ἐτερον τη ύγιαινουση¹² διδασκαλια¹³ αντικειται 11 κατα το ευαγγελιον της δοξης του μακαριου Θεου, ὅ επιστευθην εγω.

[The grace of God]

12 Και¹⁴ χαριν εχω τω ενδυναμωσαντι με Χριστω Ιησου, τω Κυριω ήμων, ότι πιστον με ἡγησατο,¹⁵ θεμενος εις διακονιαν· 13 τον προτερον οντα βλασφημον και διωκτην και ύβριστην· αλλα ηλεθην, ότι αγινοων εποιησα εν¹⁶ απιστια· 14 ύπερεπλεονασεν δε ή χαρις του Κυριου ήμων, μετα πιστεως και αγαπης της εν Χριστω Ιησου. 15 Πιστος ό λογος και πασης αποδοχης αξιος: ότι Χριστος Ιησους ηλθεν εις τον κοσμον ἀμαρτωλους σωσαι—ών πρωτος ειμι εγω· 16 αλλα δια τουτο ηλεθην, ίνα εν εμοι, πρωτω, ενδειχηται Ιησους Χριστος την πασαν μακροθυμιαν, προς ύποτυπωσιν των μελλοντων πιστευειν επ' αυτω εις ζωην αιωνιον. 17 Τω δε Βασιλει των αιωνων, αφθαρτω, αορατω, μονω σοφω Θεω, τιμη και¹⁷ δοξα εις τους αιωνας των αιωνων. Αμην.

[A charge to Timothy]

[Wage the good warfare]

1.18 Ταυτην την παραγγελιαν παρατιθεμαι σοι, τεκνον Τιμοθεε, κατα τας προαγουσας¹⁸ επι σε προφητειας, ίνα στρατευη εν αυταις την καλην στρατειαν, 19 εχων πιστιν και αγαθην συνειδησιν

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD, ©.

² χριστου || --- 1247

³ εις || εν 1247

⁴ οικονομιαν || εικονομιαν 959

⁵ δε || --- 986

⁶ νομοδιδασκαλοι || διδασκαλοι 201

⁷ αυτω || αυτον 959

⁸ κειται || κεικειται 1503 (from one line to the next)

⁹ ανοσιοις || ανασιοις 1897^v

¹⁰ πατραλοιαις || πατραλιαις 432 || πατρολωαις [34%] 201,757,824,986,1072,1075,1503,1637,1864,1865,1876,1892,2080,2723

¹¹ μητραλοιαις || μητραλιαις 35 || μητραλωαις 432 || μητρολωαις [40%] 201,757,824,986,1072,1075,1503,1637,1864,1865,1876,1892,2080,2723

¹² υγιαινουση || υγιαινουσι 1732

¹³ διδασκαλια || διδακαλια 1892

¹⁴ και || --- [8%] 1250,1892

¹⁵ ηγησατο || ηγασατο 1249

¹⁶ εν || εις 18

¹⁷ και 35° || --- [50%] 35,1892

¹⁸ προαγουσας || προαγαγουσας 1247

(ἢν τινες απωσαμενοι περι την πιστιν εναυαγησαν· 20 ὡν εστιν Ὅμεναιος και Αλεξανδρος—οὓς παρεδωκα τω Σατανα ἵνα παιδευθωσιν μη βλασφημειν).

[About prayer]

2.1 Παρακαλω ουν πρωτον παντων ποιεισθαι δεησεις, προσευχας, εντευξεις, ευχαριστιας, ὑπερ παντων αινθρωπων¹ 2—ὑπερ βασιλεων και² παντων των εν³ ὑπεροχη οιτων, ἵνα ηρεμον⁴ και ἡσυχιον βιον διαγωμεν εν παση ευσεβεια⁵ και σεμνοτητι. 3 Τουτο γαρ καλον και αποδεκτον ενωπιον του Σωτηρος ἡμων Θεου, 4 ὃς παντας αινθρωπους θελει σωθηναι και εις επιγνωσιν αληθειας ελθειν. 5 Εις γαρ Θεος, εις και⁶ μεσιτης Θεου και αινθρωπων—αινθρωπος!—Χριστος Ιησους, 6 ὁ δους ἔαυτον αντιλυτρον ὑπερ παντων (το μαρτυριον καιροις ιδιοις), 7 εις ὃ ετεθη εγω κηρυξ και αποστολος—αληθειαν λεγω εν Χριστω, ου ψευδομαι—διδασκαλος εθνων εν πιστει και αληθεια.

8 Βουλομαι ουν προσευχεσθαι τους ανδρας εν παντι τοπω, επαιροντας ὁσιους χειρας χωρις οργης και διαλογισμου.⁷ 9 Ὡσαυτως και τας γυναικας, εν καταστολη κοσμιω μετα αιδους και σωφροσυνης κοσμειν ἔαυτας· μη εν πλεγμασιν⁸ ή χρυσω ή μαργαριταις ή ἴματισμω πολυτελει,⁹ 10 αλλ, ὃ πρεπει γυναιξιν επαγγελλομεναις¹⁰ θεοσεβειαν, δι' εργων αγαθων.

[About women]

11 Γυνη εν ἡσυχια μανθανετω, εν παση ὑποταγη. 12 Γυναικι¹¹ δε διδασκειν ουκ επιτρεπω, ουδε αυθεντειν¹² αινδρος, αλλ' ειναι εν ἡσυχια. 13 Αδαμ γαρ πρωτος επιλασθη, ειτα Ευα. 14 Και Αδαμ ουκ ηπατηθη· ἡ δε γυνη, απατηθεισα,¹³ εν παραβασι γεγονεν. 15 Σωθησεται δε δια της Τεκνογονιας—εαν μεινωσιν εν πιστει και αγαπη¹⁴ και ἀγιασμω, μετα σωφροσυνης.

[Qualifications]

[Of overseers]

3.1 Πιστος ὁ λογος: ει τις επισκοπης ορεγεται, καλου εργου επιθυμει. 2 Δει ουν τον επισκοπον αινεπιληπτον ειναι, μιας γυναικος αινδρα, νηφαλιον,¹⁵ σωφρονα, κοσμιον, φιλοξενον, διδακτικον, 3 μη παροινον, μη πληκτην, μη αισχροκερδη,¹⁶ αλλ' επιεικη, αμαχον, αφιλαργυρον.¹⁷ 4 του ιδιου οικου καλως προισταμενον,¹⁸ τεκνα εχοντα εν ὑποταγη μετα πασης σεμνοτητος 5 (ει δε τις¹⁹ του ιδιου οικου προστηναι ουκ οιδεν,²⁰ πως εκκλησιας Θεου επιμελησεται?). 6 μη νεοφυτον, ἵνα μη τυφωθεις εις κριμα εμπεση του διαβολου. 7 Δει δε αυτον και μαρτυριαν καλην εχειν²¹ απο των εξωθεν, ἵνα μη εις οιειδισμον εμπεση και παγιδα του διαβολου.

[Of deacons]

8 Διακονους ὥσαυτως σεμνους, μη διλογους, μη οινω πολλω προσεχοντας, μη αισχροκερδεις· 9 εχοντας το μυστηριον της πιστεως εν καθαρα συνειδησει. 10 Και ούτοι δε δοκιμαζεσθωσαν πρωτον· ειτα, διακονειτωσαν, ανεγκλητοι²² οντες.

[Of 'deaconesses']

11 Γυναικας ὥσαυτως σεμνας, μη διαβολους, νηφαλιους,²³ πιστας εν πασιν.

¹ υπερ παντων αινθρωπων || --- 959

² και || 1 υπερ 959

³ εν || --- 757

⁴ ηρεμον || ηρεμον [20%] 328,394

⁵ ευσεβεια || ευσεβια 1897

⁶ εις και || ~ 21 1548

⁷ διαλογισμου || διαλογισμων [10%] 1892

⁸ πλεγμασιν || 1 αργυριω 1892c

⁹ πολυτελει || πολυτελη 1249

¹⁰ επαγγελλομεναις || επαγγελλομεναις 1855

¹¹ γυναικι || γυναιξ 328

¹² αυθεντειν || αυθετειν 1892

¹³ απατηθεισα 1876c || απατηθησα 1732,1876

¹⁴ και αγαπη || --- 959

¹⁵ νηφαλιον || νηφαλεον 1247

¹⁶ αισχροκερδη || αισχοκερδη 1247

¹⁷ αφιλαργυρον || αφιλαργυρον 1768,2466

¹⁸ προισταμενον || επισταμενον 959

¹⁹ τις || της 959

²⁰ οιδεν || ειδε 201

²¹ καλην εχειν || ~ 21 1075

²² ανεγκλητοι || ανεγκλοιτοι 1768

²³ νηφαλιους || νηφαλεους [50%] 201

[Of deacons, again]

12 Διακονοι εστωσαν μιας γυναικος ανδρες, τεκνων καλως προισταμενοι και των ιδιων οικων. 13 Οι γαρ καλως διακονησαντες βαθμουν έαυτοις καλον περιποιουνται και πολλην παρρησιαν εν πιστει τη εν Χριστω Ιησου.

[God in flesh]

14 Ταυτα σοι γραφω, ελπιζων ελθειν προς σε ταχιον, 15 εαν δε βραδυνω, ίνα ειδης πως δει εν οικω Θεου αναστρεφεσθαι, ήτις εστιν¹ εκκλησια Θεου ζωντος, στυλος και ἔδραιωμα της αληθειας. 16 Και, όμολογουμενως μεγα εστιν το της ευσεβειας μυστηριον: Θεος εφανερωθη εν σαρκι, εδικαιωθη εν πνευματι, αφθη αγγελοις,² εκηρυχθη εν εθνεσιν, επιστευθη εν κοσμω, ανεληφθη εν δοξη!

[About doctrine]

[Things taught by demons]

4.1 Το δε Πνευμα ρήτως λεγει διτι εν θέστεροις καιροις αποστησονται τινες της πιστεως, προσεχοντες πνευμασιν πλανοις³ και διδασκαλιαις δαιμονιων 2—εν ύποκρισει ψευδολογων κεκαυτηριασμενων την ιδιαν συνειδησιν, 3 κωλυοντων γαμειν, απεχεσθαι βρωματων ἀ ο Θεος εκτισεν εις μεταληψιν μετα⁴ ευχαριστιας⁵ τοις πιστοις και επεγνωκοσι την αληθειαν. 4 Ὁτι παν κτισμα Θεου καλον, και ουδεν αποβλητον μετα ευχαριστιας λαμβανομενον, 5 ἀγιαζεται γαρ δια λογου Θεου και ειντευξεως.

[A good servant of Jesus Christ]

6 Ταυτα ύποτιθεμενος τοις αδελφοις καλοις⁶ εση διακονος Ιησου Χριστου, εντρεφομενος τοις λογοις της πιστεως και της καλης διδασκαλιας ἥ⁷ παρηκολουθηκας. 7 Τους δε βεβηλους και γραωδεις μυθους παραιτου· γυμναζε δε σεαυτον προς ευσεβειαν. 8 Ἡ γαρ σωματικη γυμνασια προς ολιγον εστιν αφελιμος, ἡ δε ευσεβεια προς παντα⁸ αφελιμος εστιν, επαγγελιας εχουσα ζωης της νυν και της μελλουσης.

[A trustworthy word]

9 Πιστος ὁ λογος και πασης αποδοχης αξιος 10 (εις τουτο γαρ και κοπιωμεν και οιειδιζομεθα):⁹ διτι ηλπικαμεν επι Θεω ζωντι, ὃς εστιν Σωτηρ παντων αινθρωπων,¹⁰ μαλιστα πιστων.

[Watch your life and doctrine]

11 Παραγγελλε ταυτα και διδασκε. 12 Μηδεις σου της νεοτητος καταφρονειτω, αλλα τυπος γινουν των πιστων εν λογω, εν αναστροφη, εν αγαπη, εν πνευματι, εν πιστει, εν ἀγνεια. 13 Ἐως ερχομαι προσεχε τη αιναγνωσει, τη παρακλησει, τη διδασκαλια. 14 Μη αμελει του εν σοι χαρισματος, ὅ εδοθη σοι δια προφητειας μετα επιθεσεως των χειρων του πρεσβυτεριου. 15 Ταυτα μελετα· εν τουτοις ισθι, ίνα σου ἡ προκοπη φανερα ἥ¹¹ εν πασιν. 16 Επεχε¹² σεαυτω και τη διδασκαλια· επιμενε¹³ αυτοις, τουτο γαρ ποιων και σεαυτον σωσεις και τους ακουοντας¹⁴ σου.

[Relationships]

5.1 Πρεσβυτερω μη επιπληξης, αλλα παρακαλει ώς πατερα,¹⁵ νεωτερους¹⁶ ώς αδελφους, 2 πρεσβυτερας ώς μητερας, νεωτερας ώς αδελφας, εν παση ἀγνεια.

[Honor true widows]

3 Χηρας τιμα τας οιντως χηρας. 4 Ει δε τις χηρα τεκνα ἥ¹⁷ εκγονα¹⁸ εχει, μανθανετωσαν πρωτον τον ιδιον οικον ευσεβειν και αμοιβας αποδιδοναι τοις προγονοις, τουτο γαρ εστιν

¹ εστιν || 1 η 444

² αγγελοις || αγγελος 18

³ πλανοις 1876c || πλαινης [30%] 201,328,394,604,928,959,1247,1249,1855,1876,2080

⁴ μετα || μετ 959

⁵ ευχαριστιας || ευχαριστειας 1768,1876^{2x}

⁶ καλος || καλως 2466

⁷ η || ης 386

⁸ παντα || παντας 959

⁹ οιειδιζομεθα || οιειζομεθα 1892

¹⁰ αινθρωπων || --- 18,328,1100 (a possible case of homoioteleuton)

¹¹ φανερα η || ~ 21 2466

¹² επεχε || προσεχε 2080

¹³ επιμενε || επινε 2466 (from one line to the next)

¹⁴ ακουοντας || ακοιντας 201

¹⁵ πατερα || πατερας 959

¹⁶ νεωτερους || νεοτερους 1732 (twice)

¹⁷ ἥ || ἥ 757

¹⁸ εκγονα || εγγονα [10%] 328,394,928,959,1247,1249,1855,2587

αποδεκτον ενωπιον του Θεου. 5 Ἡ δε οντως χηρα και μεμονωμενη¹ ηλπικεν επι τον Θεον, και προσμενει² ταις δεησειν και ταις προσευχαις νυκτος και ήμερας. 6 Ἡ δε σπαταλωσα ζωσα τεθηηκεν.

7 Και ταυτα παραγγελλε, ινα ανεπιληπτοι ωσιν. 8 Ει δε τις των³ ιδιων, και μαλιστα των οικειων, ου προνοει, την πιστιν ηρηηται και εστιν απιστου χειρων.

9 Χηρα καταλεγεσθω μη ελαττον⁴ ετων έξηκοντα⁵ γεγονυια, ένος ανδρος γυνη, 10 εν εργοις καλοις μαρτυρουμενη—ει ετεκνοτροφησεν, ει εξενοδοχησεν, ει άγιων ποδας ενιψεν, ει θλιβομενοις επηρκεσεν, ει παντι εργω αγαθω επηκολουθησεν.⁶

[About younger widows]

11 Νεωτερας δε⁷ χηρας παραιτου· όταν γαρ καταστρηηιασωσιν του Χριστου, γαμειν θελουσιν,⁸ 12 εχουσαι κριμα ότι την πρωτην πιστιν ηθετησαν.⁹ 13 Ἀμα δε και, αργαι μαινθανουσιν,¹⁰ περιερχομεναι τας οικιας· ου μονον δε αργαι, αλλα και φλυαροι και περιεργοι, λαλουσαι τα μη δεοντα. 14 Βουλομαι ουν νεωτερας¹¹ γαμειν,¹² τεκνογονειν, οικοδεσποτειν, μηδεμιαν αφορμην διδοναι τω αιτικειμενω λοιδοριας χαριν. 15 (Ηδη γαρ τινες εξετραπησαν οπισω του Σατανα.)

16 Ει τις πιστος ή πιστη εχει χηρας, επαρκειτω αυταις και μη βαρεισθω ή εκκλησια, ινα ταις οντως χηραις επαρκεση.

[Honor elders]

17 Οι καλως προεστωτες πρεσβυτεροι διπλης τιμης αξιουσθωσαν, μαλιστα οι κοπιωντες εν λογω και διδασκαλια.¹³ 18 Λεγει γαρ ή Γραφη: “Βουν ἀλοωντα¹⁴ ου φιμωσεις”, και “Αξιος ὁ εργατης του μισθου αυτου”.

19 Κατα πρεσβυτερου κατηγοριαν μη παραδεχου εκτος ει μη επι δυο ή τριων μαρτυρων. 20 Τους άμαρτανοντας ενωπιον παντων ελεγχε, ινα και οι λοιποι φοβον εχωσιν.

[Watch your step]

21 Διαμαρτυρομαι ενωπιον του Θεου και Κυριου Ιησου Χριστου και των εκλεκτων¹⁵ αγγελων ινα ταυτα φυλαξης χωρις προκριματος, μηδεν ποιων κατα προσκλισιν.¹⁶ 22 Χειρας ταχεως μηδενι επιτιθει, μηδε κοινωνει άμαρτιαις αλλοτριαις. Σεαυτον ἄγνον τηρει.

23 Μηκετι άνδροποτει, αλλ' οινω ολιγω χρω δια τον στομαχον σου και τας πυκνας¹⁷ σου ασθενειας.

24 Τινων αινθρωπων αι¹⁸ άμαρτιαι προδηλοι εισιν, προαγουσαι¹⁹ εις κρισιν, τισιν δε και επακολουθουσιν. 25 Ωσαυτως και τα καλα εργα προδηλα εστιν· και τα αλλως εχοντα κρυβηναι²⁰ ου δυνανται.

¹ μεμονωμενη || μεμονομενη 757

² προσμενει || προσμενη 959

³ 1864 is missing 5:8 – 2 Tim. 1:12

⁴ ελαττον || ελλατον 1876

⁵ ετων εξηκοντα || ~ 21 1768

⁶ επηκολουθησεν || επηκολουθησεν 1548

⁷ δε || --- 201,1732

⁸ θελουσιν || θελωσιν 1892

⁹ ηθετησαι || ηθετισαι 1876

¹⁰ μαινθανουσιν || μαινθανουσε 757

¹¹ νεωτερας || 1 χηρας [15%] 604,1768,2080

¹² νεωτερας γαμειν 2466c || --- 2466

¹³ διδασκαλια || διδασκαλαι 824 (apparently)

¹⁴ ἀλοωντα [30%] 18,201,604,757,824,986,1072,1075,1100,1503,1548,1637,1725,1732,1740,1761,1768,1876,1892,2080,2352,2466

αλοωντα 35,328,386,394,444,959,1247,1249,1855,1865,2587,

ambiguous 204,928,1617,2431,2554,2723 (1864 missing) (The noun equivalent is everywhere spelled with rough breathing; since collators have generally not registered aspiration, it is hard to know what the witness of the mass of minuscules may be.)

¹⁵ εκλεκτων 204c || --- 204 || εκκλεκτων 1876

¹⁶ προσκλισιν 18,35^a,201,328,386,394,757^a,824,928,959,1072,1075,1503^a,1725,1761,1855^c,1876,1892^a,1897,2080^a,2466^a,2554,2587 (1864 missing)

προσκλησιν [75%] 35,204,386^a,444,604,757,986,1100,1247,1249,1503,1548,1637,1732,1768,1855,1865,1892,2080,2466,2723 (Although there is an even split in the MSS, the alternates give a clear advantage to the *iota*, that also has 432, 547, 1617, 1652, 1740, 2352 and 2431, that I spot-checked.)

¹⁷ πυκνας || πικνας 1876

¹⁸ αι || --- 1892 (homoioarcton)

¹⁹ προαγουσαι || προαγουσιν 1247

²⁰ κρυβηναι || κριβηναι 201

[Slaves honor owners]

6.1 Ὁσοι εισιν ὑπὸ ζυγον¹ δουλοι τους ιδιους δεσποτας πασης τιμης αξιους ἡγεισθωσαν, ἵνα μη το ονομα² του Θεου και ἡ διδασκαλια βλασφημηται. 2 Οἱ δε πιστους εχοντες³ δεσποτας μη καταφρονειτωσαν ὅτι αδελφοι εισιν· αλλα μαλλον δουλευετωσαν, ὅτι πιστοι εισιν και αγαπητοι οι της ευεργεσιας αντιλαμβανομενοι.

[Conclusion to 'Relationships']

Ταυτα διδασκε και παρακαλει. 3 Ει τις ἐτεροδιδασκαλει και μη προσερχεται⁴ ὑγιαινουσιν λογοις, τοις του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, και τη⁵ κατ' ευσεβειαν διδασκαλια, 4 τετυφωται, μηδεν επισταμενος· αλλα νοσων περι ζητησεις και λογομαχιας, εξ ὧν γινεται φθονος, ερις, βλασφημια, ύπονοιαι πονηραι, 5 διαπαρατριβαι διεφθαρμενων ανθρωπων τον νουν και απεστερημενων⁶ της αληθειας, νομιζοντων πορισμον ειναι την ευσεβειαν. Αφιστασο απο των τοιουτων.

*[Concluding considerations]**[Godliness with contentment]*

6.6 Εστιν δε πορισμος μεγας ἡ ευσεβεια⁷ μετα αυταρκειας. 7 Ουδεν γαρ εισηνεγκαμεν⁸ εις τον κοσμον, δηλον ὅτι ουδε εξενεγκειν τι δυναμεθα. 8 Εχοντες⁹ δε διατροφας και σκεπασματα τουτοις αρκεσθησομεθα. 9 Οἱ δε βουλομενοι πλουτειν εμπιπτουσιν εις πειρασμον και παγιδα και¹⁰ επιθυμιας πολλας ανοητους και βλαβερας, αιτινες βυθιζουσιν τους ανθρωπους εις ολεθρον και απωλειαν. 10 ριζα γαρ παντων των κακων εστιν ἡ φιλαργυρια¹¹ ἡς τινες ορεγομενοι απεπλανηθησαν απο της πιστεως και έαυτους περιεπειραν οδυναις πολλαις.

[Lay hold on eternal life]

11 Συ δε, ω αινθρωπε του Θεου, ταυτα φευγε· διωκε δε¹² δικαιοσυνην, ευσεβειαν, πιστιν, αγαπην, ύπομονην, πραοτητα. 12 Αγωνιζου τον καλον αγωνα της πιστεως· επιλαβου της αιωνιου ζωης εις ἥν και¹³ εκληθης—και ὀμοιογησας¹⁴ την καλην ὄμοιογιαν ενωπιον πολλων μαρτυρων. 13 Παραγγελλω σοι ενωπιον του Θεου του ζωοποιουντος τα παντα, και Χριστου Ιησου του μαρτυρησαντος επι¹⁵ Πιλατου την καλην ὄμοιογιαν, 14 τηρησαι σε την εντολην ασπιλον, αινεπιληπτον μεχρι της επιφανειας του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, 15 ἥν καιροις ιδιοις δειξει— ὁ μακαριος και μονος Δυναστης, ὁ Βασιλευς των βασιλευοντων και Κυριος των κυριευοντων.¹⁶ 16 ὁ μονος εχων αθανασιαν, φως οικων απροσιτον· ὃν ειδεν¹⁷ ουδεις αινθρωπων ουδε ιδειν δυναται· ὡ τιμη και κρατος αιωνιον. Αμην.

[To the rich]

17 Τοις πλουσιοις εν τω νυν αιωνι παραγγελλε μη ὑψηλοφρονειν, μηδε ηλπικεναι επι πλουτου αδηλοτητι αλλ' εν τω Θεω τω ζωντι, τω παρεχοντι ἡμιν παντα πλουσιως εις απολαυσιν. 18 αγαθοεργειν, πλουτειν εν εργοις καλοις, ευμεταδοτους ειναι κοινωνικους 19—αποθησαυριζοντας έαυτοις θεμελιον καλον εις το μελλον,¹⁸ ινα επιλαβωνται¹⁹ της αιωνιου²⁰ ζωης.

¹ εισιν υπο ζυγον || ~ 231 1892

² ονομα || ονοματα 18

³ εχοντες || εχοντας 1247

⁴ προσερχεται || προσερχηται 604

⁵ τη || --- 1876

⁶ απεστερημενων || απερημενων 1247

⁷ ευσεβεια || ευσεβια 757

⁸ εισηνεγκαμεν || ησεινεγκαμεν 959

⁹ εχοντες || εχοντας 1892

¹⁰ και || 1 εις 986

¹¹ φιλαργυρια || φυλαργυρια 1075,1247,2466

¹² δε || --- 1247

¹³ και || --- [60%] 204

¹⁴ ὀμοιογησας || ομοιογησας 1247

¹⁵ επι || υπο 959

¹⁶ 1876 omits και κυριος των κυριευοντων (homoioteleuton)

¹⁷ ειδεν || οιδεν 757

¹⁸ μελλον || μελλοι 1247

¹⁹ επιλαβωνται || επιλαβονται 959

²⁰ αιωνιου || αινιου 959

1 Timothy

[*A closing exhortation*]

20 Ω Τιμοθεε, την παραθηκην¹ φυλαξον! Εκτρεπομενος τας² βεβηλους κενοφωνιας και αντιθεσεις της ψευδωνυμου³ γνωσεως 21—ήν τινες επαγγελλομενοι⁴ περι την πιστιν⁵ ηστοχησαν.
Ἡ χαρις μετα σου. Αμην.

---

¹ παραθηκην 35c || παρακαταθηκην [20%] 35,604,1732c,1768,2080

² τας || δε 1 1892

³ ψευδωνυμου || ψευδονυμου 959

⁴ επαγγελλομενοι || επαγγελλομενοι 328 (from one line to the next)

⁵ πιστιν || πιστην 2466